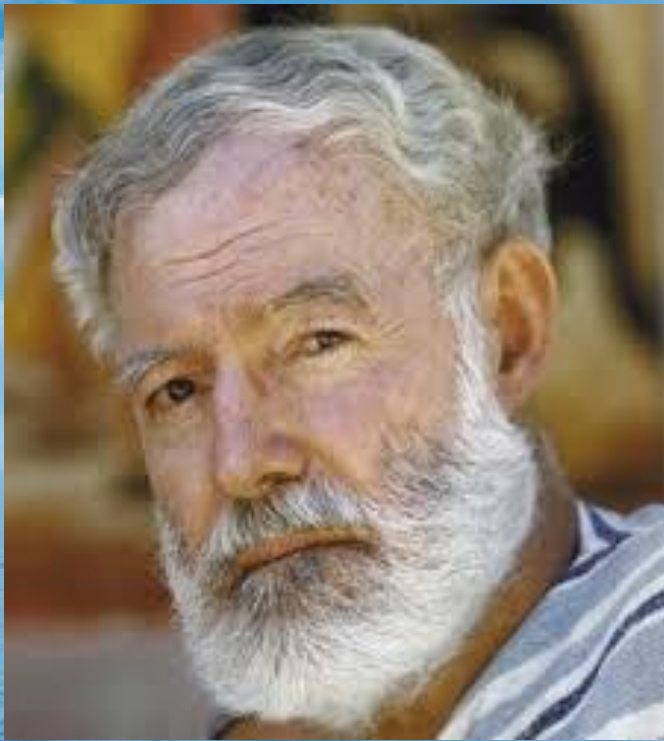

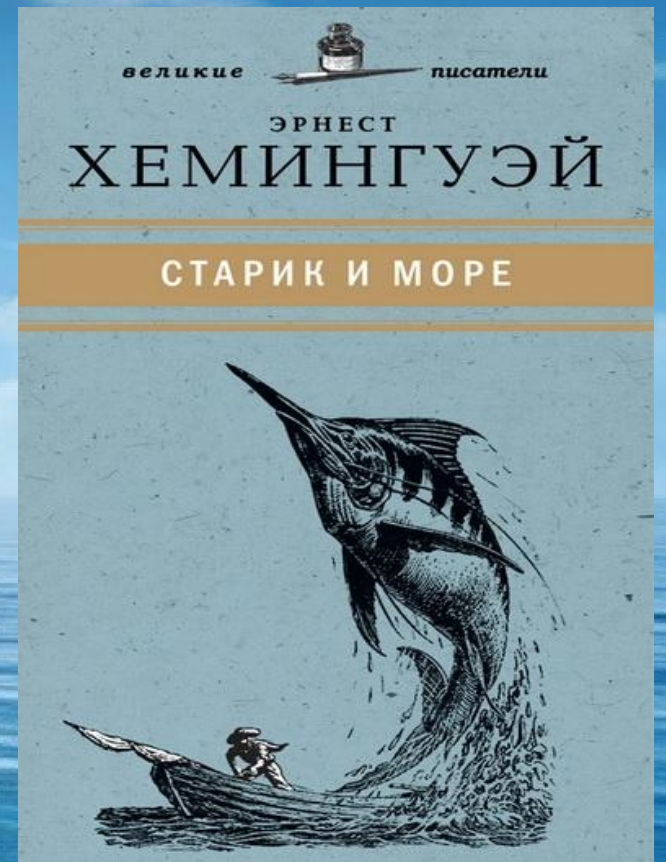
Старий і море

"Старий і море" - повість-притча про людину.

"Життєподібний" сюжет і філософсько-символічний зміст твору"

Ернест Хемінгуей 1899-1961

Відомий американський письменник,
журналіст, лауреат Нобелівської премії

Я хотів би дожити до глибокої старості та мудрості...Цікаво, чи існує межа пізнання?

Формування особистості Е. Хемінгуея

Історія написання повісті-притчі “Старий і море”

Один із прототипів повісті — рибалка Григоріо Фуентес, котрий жив у селищі Кохімара, на Кубі. Одного разу, коли рибалка та письменник пливли на шхуні, вони зустріли старого й хлопчика, які боролися з великим марліном. Ця зустріч і стала поштовхом до створення повісті «Старий і море», яку Хемінгуей написав у 1952 році та отримав Нобелівську премію. Цей твір мав нечуваний успіх, він розпродався за 48 годин у кількості 5 мільйонів 435 тисяч примірників.

Жанрові особливості твору

Повість – художній твір оповідного характеру, у якому змальовується історія життя людини у зіткненні з життєвими явищами та долями інших людей

Притча – твір із чітко вираженою мораллю, з конкретною повчальною ідеєю

A photograph of a large iceberg floating in the ocean. A horizontal green line is drawn across the top of the iceberg. Two white rounded rectangular boxes with red text are overlaid on the right side of the image. The top box is labeled 'Сюжет' and the bottom box is labeled 'Підтекст'.

Сюжет

Підтекст

Ефект айсберга – художній прийом, за якого більша частина того, що хоче сказати автор, прихована “під водою”.

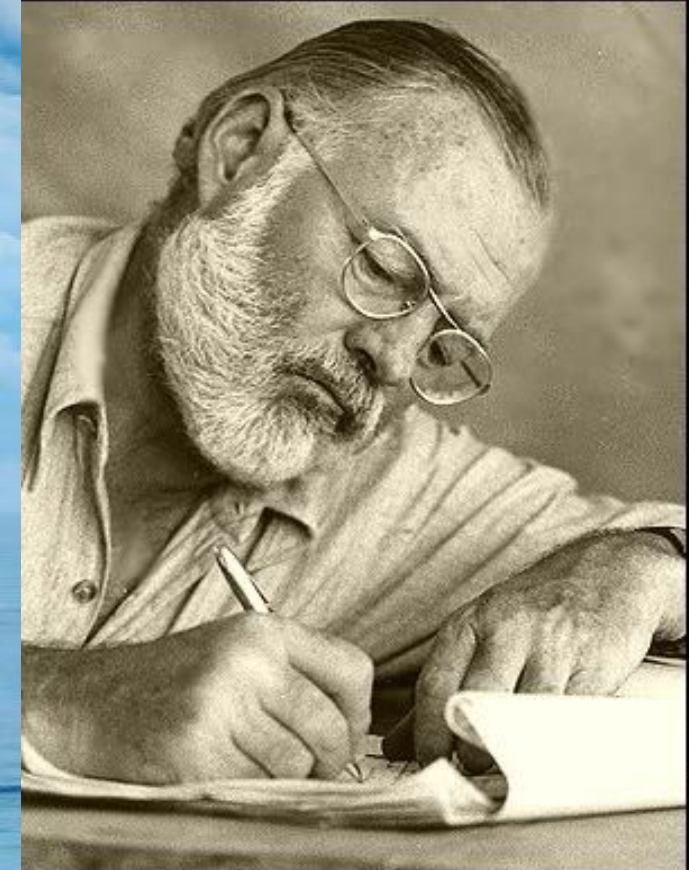
Читач «співавтор», самостійно осягає підтекст.

Надводна частина айсбергу – старий Сантьяго ловить рибину і втрачає її.

Підводна частина – людина бореться з життям за удачу і... (який же результат цієї боротьби?)

Особливості прози

- лаконізм (“телеграфний стиль”)
- відвертість оповіді від першої особи
- “принцип айсберга” (підтексту)
- філософічність
- використання символів
- риторичні запитання
- відкритий фінал твору

Характерні ознаки притчі

Тема, ідея повісті-притчі

Тема: оспівування волі, мужності, героїзму буденного життя людини. Тема самотності людини, але її непереможності.

Ідея: людина повинна вірити у власні сили, самотність — це необхідність бути мужнім, знаходити в собі резерви сил і необхідно битися за життя, за своє місце в світі, у якому не визнаються невдахи і перемагати. І саме поразка Сантьяго стала його перемогою, бо не зломила його духу).

“Старий і море”

Простий сюжет – поєдинок Сантьяго з рибиною та акулами

Підтекст – гімн мужності людини, її волі і силі

гуманність

пафос

Філософська
повість

Сюжет повісті

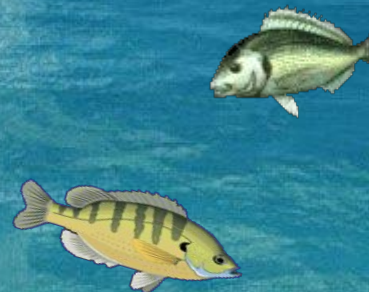
Експозиція – знайомство з головними героями повісті Сантьяго і Маноліном.

Зав'язка – старий збирається вийти в море, щоб зловити велику рибу.

Розвиток дії – пригоди старого у відкритому морі, змагання з рибою.

Кульмінація – перемога рибалки над рибою; боротьба з акулами.

Розв'язка – повернення Сантьяго в селище.

Аналіз проблематики повісті

Назва повісті вказує на ті проблеми, які у ній розкриває автор, а саме

- взаємовідносини людини і природи;
- сенс буття, життя і смерті;
- співвідношення добра і зла у світі і душі людини;
- місце людини в суспільстві і Всесвіті

Проблематика: **Людина і природа**

«Людина доволі нікчемна істота проти дужих птахів і звірів»

Сантьяго

Людина і суспільство

Людина і всесвіт

«Все-таки добре, що нам не треба замірятися вбити сонце, місяць чи зорі. Досить і того, що ми живемо біля моря і вбиваємо своїх щирих братів»

Людина

Життя

У житті людина повинна мати мету, вірити у власні сили

Всесвіт

Людина - це частина неосяжного Всесвіту. Вона не цар, не піщинка; вона рівна серед рівних

Суспільство

Суспільство не повинно залишити старість на самоті. Повинна існувати гармонія єдності поколінь

Природа

Людина відчуває себе щасливо лише в гармонії з природою. Природа карає людину за невиправдане втручання, мстить їй

Сенкани:

Старий

Досвідчений Вольовий
Мріє Бореться
Перемагає
Йому сняться леви
Людина

Море

Прекрасне Мінливе
Приваблює Манить
Випробовує **Життя**

Риба

Слизька Непокірна
Ловиться Бореться
Вислизає
Важко впіймати і важко тримати
Удача

Хлопець

Вірний Молодий
Вчиться Турбується
Захищає
Завжди готовий підтримати у
важку хвилину
Друг

«МІЦНИЙ ГОРІШОК»

- Простота і гідність;
- воля та розум;
- ніколи не оглядатися на минуле;
- впевненість у своїх силах;
- віра в себе, в людей;
- спокій та розсудливість;
- безкомпромісна готовність до боротьби;
- мужність і витримка;
- гордість;
- повага до братів наших менших

«Моральний кодекс життя Сантьяго».

- ✓ Жити за покликом серця;
- ✓ Боротися, не зважаючи на фізичний біль;
- ✓ Мужньо переносити невдачі;
- ✓ Не ображатися на глузування;
- ✓ Ділитися своїм досвідом;
- ✓ Поважати суперника;
- ✓ Розуміти людей;
- ✓ Не впадати у відчай;
- ✓ Вміти починати все спочатку.

Море

Складний, особливий світ,
відмінний від людського

Явище самодостатнє, що
живе за своїми законами

Краса моря, як і його
жорстокість,
амбівалентні

Море вічне

Море = людське життя

*Старий виходить в море = людина виходить в
життя.*

Символіка

Твору

СТАРИЙ РИБАЛКА - НЕПЕРЕМОЖНИЙ ДУХ ЛЮДИНИ

МОРЕ - ЖИТТЯ, СПОВНЕНЕ ПРИСТРАСТІ, ВИПРОБУВАНЬ, ПОРАЗОК, ПЕРЕМОГ, ПЕРЕЖИВАНЬ

РИБА - ДОЛЯ ЛЮДИНИ, ЇЇ ВДАЧА, СЕНС ЖИТТЯ, МЕТА

АКУЛИ – ЦЕ ПЕРЕШКОДИ, ВОРОГИ НА ШЛЯХУ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ

ХЛОПЧИК – НАДІЯ НА МАЙБУТНЄ

ЧОВЕН НА ТЛІ БЕЗМЕЖНОГО ПРОСТОРУ – САМОТНІСТЬ

ВІТРИЛО – АТРИБУТ ФОРТУНИ

ЛЕВИ – СИМВОЛ ЮНОСТІ, ДИТИНСТВА, ЩО ДОПОМАГАЄ ЖИТИ СИМВОЛІКАМ

Старий і хлопчик

Старий – це символ кінця життя

Юність – його початок

Але Маноліно – це продовження старого

Разом з досвідом він отримає частинку душі старого

Хлопчик – це надія на єднання поколінь, на мудрість оновленого

Всесвіту

«Старий і море» - незабутня історія про людину, її життя. У кожному морі є своя риба – мета, удача, яку потрібно досягти, впіймати, є свої акули – перешкоди, і є майбутнє – Хлопчик, Леви – краще в житті, символ молодості, того, що допомагає жити. Хемінгуей учить нас, що перемога буває і в поразці. А ще він вчить нас доброти, турботі, увазі.

«Людина створена не для того, щоб зазнавати поразок.

Людину можна знищити, але її неможливо перемогти»